

GEZ
(WEZ)

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**SZPITAL WOJSKOWY – ŻANDARMERII
OB. BUDYNEK POWOJSKOWY Z OGRODZENIEM**

2. Czas powstania

ok. 1905 r.
(eklektyzm)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Elewacja frontowa z ogrodzeniem

Elewacja płd.-zachodnia

Widok ogólny od północy

Skrzydło północne

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 48
p-ta 78-100
nr dz. 144/14, obr.11

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

mpzp:

Uchwała nr VI/73/19
Rady Miasta Kołobrzeg, z dn. 19.03.2019 r.

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Budynek wzniesiony ok. 1905 r. (odnotowany na mapie z 1906 r.), wchodził w skład zespołu szpitala wojskowego (*Neues Garnison Lazarett*), który został otwarty w 1910 r. budynek pełnił funkcję szpitalno-sanatoryjną. Po 1945 r. przejęty przez Wojsko Polskie w kompleksie szpitalnym, później żandarmeria; obecnie nieużytkowany.

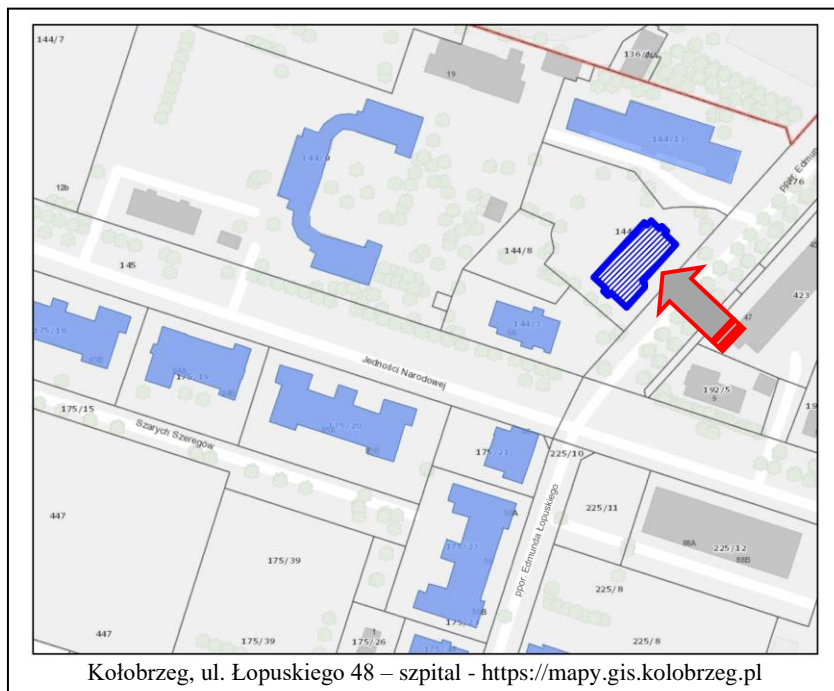
Budynek wolnostojący, założony na planie prostokąta (z ryzalitami i przybudówkami), dwukondygnacyjny, podpiwniczony (na wysokim cokole), nakryty wysokimi dachami dwuspadowymi (dachówka karpiówka), z lukarnami i facjatkami; pośrodku wyprowadzona wieża zegarowa z hełmem i sterczyną. Ściany murowane z cegły ceramicznej, nietynkowane w obrębie cokołu i parteru, a na piętrze tynkowane; szczyty w konstrukcji ryglowej z odsłoniętym szkieletem drewnianym. Elewacje o regularnych (segmentowych) podziałach osiowych, dzielone rytmem okien zamkniętych łukami odcinkowymi (parter) i prostokątnymi nadprożami (piętro i szczyty), akcentowane zróżnicowaną fakturą i kolorystyką ścian.

Elewacja frontowa (płd.-wsch.), 10-osiowa, rytmiczna w obrębie poszczególnych segmentów, akcentowana ryzalitem nakrytym hełmem oraz ryglowymi szczytami wystawek i facjatki. Elewacja tylna 11-osiowa, symetryczna, z wejściem przy szczycie. Zachowana historyczna stolarka drzwiowa i okienna. Drzwi zewnętrzne 2-skrzydłowe, płycinowe, z naświetlami i nadświetlami oraz z elementami snycerki.

Okna 4 i 6-skrzydłowe, skrzynkowe i krosnowe, dzielone krzyżami oraz szczeblinami.

Budynek o wysokich wartościach zabytkowych, zachował pierwotną bryłę (z wysokimi dachami), formę architektoniczną oraz kompozycję elewacji oraz większość historycznej stolarki, stanowi integralny element dawnego zespołu szpitala wojskowego.

Mapy / ikonografia

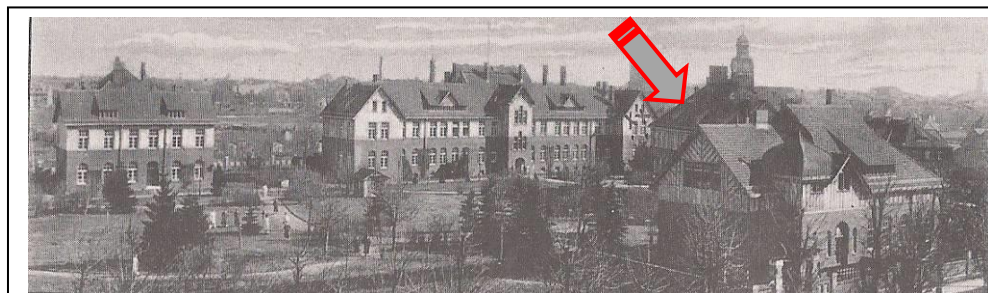

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania – średni; budynek nieużytkowany, ulega systematycznej degradacji< Nieszczelne pokrycie dachowe, skorodowana stolarka okienna i drzwiowa, ubytki w przeszkleeniu, wykruszenia cegieł i spoin oraz tynków.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- ochronie podlega bryła obiektu z formą dachu i pokryciem, kompozycja elewacji, rodzaj i proporcje otworów okiennych, a także typ stolarki okiennej i drzwiowej; zgodnie z zapisami mpzp z 2019 r.
- wszelkie prace remontowo-konserwatorskie winny być uzgodnione z Miejskim Konserwatorem Zabytków
- w obrębie dawnego zespołu poszpitalnego należy ustawić tablicę informacyjną o historii tego miejsca

Szpital - widok z ok. 1920 r. www.fotopolska.eu

Ilustracja: K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków